

Sluttrapport

Prosjektet: Synstolk nETT på kino (SETT på kino)

Prosjektnavn:	Synstolk nETT på kino
Prosjektperiode:	07.11.2013 – 31.03.2014
Skrevet av:	Magne Lunde
Sist oppdatert:	02.04.2014

MediaLT
Jerikoveien 22
1067 Oslo
Tlf: 21538010
E-post: info@medialt.no
www.medialt.no

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Beskrivelse av gjennomført arbeid / resultat.....	3
2.1 Finne fram til en egnet norsk film	3
2.2 Brukerteste løsningen	5
3. Oppsummering og videre arbeid.....	5
4. Referanser	6

1. Bakgrunn

Et av de mest presserende behovene for å få synstolking ut på nye arenaer, er gode og hensiktsmessige løsninger for distribusjon av synstolking i for eksempel kinosaler og teatre. Hovedmålet i prosjektet SETT på kino var derfor å teste ut og videreutvikle en løsning for distribusjon av synstolking i kinosaler. Dette har vi fått til.

Prosjektet hadde to delmål:

1. Finne fram til en egnet norsk film og etablere samarbeid med en norsk kino.
2. Brukerteste løsningen

2. Beskrivelse av gjennomført arbeid / resultat

Arbeidet og resultater gjennomgås for hvert delmål.

2.1 Finne fram til en egnet norsk film

Allerede i forkant av prosjektet var kontakt etablert med Nordisk Film. Vi ønsket å finne en film som mange ville gå å se, og det var enighet om at familiefilmen Doktor Proktors prompepulver var godt egnet.

I prosjektet Synstolk nETT (SETT-prosjektet[1]) ble det arbeidet med å finne fram til gode løsninger for distribusjon av synstolking i kinosaler, teatersaler og lignende. To løsninger pekte seg ut:

Movietalk
Parlamo

Løsningene er beskrevet i SETT-prosjektets delrapport Tekniske løsninger for distribusjon av synstolking[2]. Kort fortalt baserer løsningen Movietalk seg på bruk av et trådløst nettverk, som distribuerer synstolkingen til smarttelefoner. Dette betyr at hver enkelt kino må kjøpe inn løsningen Movietalk, for å kunne distribuere synstolking i kinosalen. Parlamo er derimot en løsning som ikke krever noe fra kinoenes side. Derfor falt valget på Parlamo i dette prosjektet. På lik linje med Movietalk er Parlamo en app som må lastes ned og installeres på smarttelefonen. Ved hjelp av app'en kan den synstolkede versjonen lastes ned til smarttelefonen før du går på kino. I kinosalen brukes avansert lydteknikk for å synkronisere avspillingen av synstolkingen med filmlyden.

Vi presenterte Parlamo for Nordisk film, for å høre om de kunne være villige til å være med å teste løsningen. Særlig var fokuset rettet inn mot to forutsetninger for bruk av Parlamo:

Den synstolkede versjonen må legges ut på nettet for nedlasting.
Originallyden i filmen må vannmerkes. Vannmerkingen er nødvendig for å få til synkroniseringen.

Nordisk Film fryktet ulovlig spredning av filmen når den ble lagt ut på nettet. To forhold gjorde at Nordisk Film likevel godtok dette. For det første var spredningsfaren liten, fordi det kun er et lydspor som legges ut på nettet. Dessuten kunne vi dokumentere gode sikkerhetstiltak som forhindrer spredning. Når det gjaldt vannmerkingen, visste vi at filmprodusentene hadde nulltoleranse for endringer i originalfilmen. Vi hadde derfor tatt opp dette med Parlamo på forhånd, og de forsikret at vannmerkingen ikke endret originalfilmen, og at tilsvarende vannmerking også gjøres i forbindelse med copyright-beskyttelse av filmen. Vannmerkingen endrer heller ikke filstørrelsen.

Det var lagt opp til at selve synstolkingen skulle finansieres uten midler fra prosjektet. Vi søkte derfor Film & Kino om støtte til synstolkingen av filmen Doktor Proktors prompepulver. På grunn av sviktende DVD-salg har Film & Kino hatt en dramatisk nedgang i sine inntekter, og dermed var svaret negativt.

Parallelt med samarbeidet med Nordisk Film hadde vi også en dialog med produksjonsselskapet Motlys om synstolkingen av filmen Blind. Målsetningen vår var å få til to filmer med synstolking på kino. Som det første produksjonsselskapet i Norge sa Motlys seg villige til å betale for synstolkingen av en norsk film. Det negative svaret fra Film & Kino gjorde at vi la synstolkingen av filmen Doktor Proktors prompepulver til side.

Da filmen Blind skulle sendes til Parlamo for vannmerking, ble det klart at Motlys var kommet så langt i arbeidet med filmen at den var ferdigstilt for levering til kino (DCP'en (Digital Cinema Packet) var ferdig). Vannmerkingen må gjøres før ferdigstillingen. Motlys gikk imidlertid med på å lage en ny DCP, og filmen kunne dermed sendes til Parlamo for vannmerking. I etterkant av vannmerkingen gjennomførte Motlys kvalitetskontroller av filmen. Ved høy lyd (20 DB eller høyere) fant de en bakgrunnsstøy i filmen. Vi tok dette opp med Parlamo, som ikke var klar over dette problemet. Parlamo fant dermed at de måtte lage en oppdatert versjon av løsningen. En ny vannmerking ble gjennomført, og denne gangen gikk filmen gjennom Motlys sin kvalitetskontroll.

Dermed kunne vi gå i gang med synstolkingen av filmen. Parallelt gjennomførte vi tester for Parlamo av synkroniseringen. Testingen viste at app'en synkroniserte feil. Derfor startet Parlamo arbeidet med å utvikle en ny versjon av app'en. Dette gjorde at vi kom i tidsnød i forhold til å få den nye versjonen av app'en klar til filmens førpremiere den 27. februar. Først på kvelden den 25. februar mottok vi en testversjon av app'en. Vi foretok intern testing og en test på Ringen kino, og testingen viste at synkroniseringen fungerte bra. All fokuset hos Parlamo var imidlertid rettet inn mot å få til god synkronisering og lyd kvalitet, og dermed ble det ikke jobbet noe med å sikre et godt brukergrensesnitt for synshemmede. Brukergrensesnittet holdt derfor på ingen måte den kvaliteten som vi mente var nødvendig, men likevel valgte vi å gi fire personer tilgang til testversjon på førpremieren. Kun to av fire fikk til å bruke app'en, men tilbakemeldingene fra disse to bekreftet at synkroniseringen og lyd kvaliteten var svært god.

Den 4. mars var den nye versjonen av app'en klar til nedlasting i Appstore. Fortsatt hadde brukergrensesnittet klare svakheter, men Parlamo valgte likevel å publisere app'en, fordi den skulle være tilgjengelig for de som ønsket å se filmen Blind med synstolking. Samtidig ble det jobbet hardt med å forbedre brukergrensesnittet i app'en, men den tilpassede versjonen for synshemmede ble først klar like etter at filmen Blind hadde sluttet å gå på kino. I denne versjonen har vi også bidratt med å kvalitetssikre en norsk oversettelse av app'en.

Foreløpig er Parlamo kun tilgjengelig for operativsystemet IOS. Det jobbes imidlertid med å videreutvikle løsningen, men det er foreløpig usikkert når en versjon for Android vil være klar. Seinere vil det også være aktuelt å utvikle en versjon for Windows mobile.

2.2 Brukerteste løsningen

Ved hjelp av Norges Blindeforbunds og våre egne informasjonskanaler rekrutterte vi testbrukere. Totalt var det i utgangspunktet elleve synshemmede testere. Vi mistet imidlertid tre testpersoner, fordi app'en kom ut etter at de hadde planlagt å gå på kino. Videre gikk ikke filmen på kinoen i nærheten av der den ene av testpersonene bodde, og en annen testperson ble forhindret av personlige grunner. Ytterligere to personer fikk ikke app'en til å fungere. Trolig på grunn av at brukergrensesnittet var dårlig tilpasset for synshemmede (se over). Dermed var testgruppen for liten til at det var hensiktsmessig å gjennomføre brukertesting som planlagt.

Vi har imidlertid fulgt opp flere andre synshemmede i forbindelse med at de har ønsket å se filmen Blind. Det ble laget detaljerte framgangsmåter for både synshemmede og seende som ble spredt ut gjennom Norges Blindeforbunds informasjonskanaler og ut til alle kinoene i Norge. Videre var det flere oppslag i massemedia om synstolkingen av filmen ved hjelp av app'en. Med bakgrunn i denne brukerkontakten kan vi derfor likevel antyde noen konklusjoner:

Som antatt var brukergrensesnittet i den første versjonen av app'en for dårlig. Vi har imidlertid testet brukergrensesnittet i den nye versjonen, og etter vår oppfatning ser det lovende ut.

Alle tilbakemeldingene på lyd kvaliteten har vært gode.

Bortsett fra to personer som opplevde at det var forstyrrende med filmlyden i øretelefonene, var alle tilfredse med synkroniseringen mellom lyden i filmsalen og lyden i øretelefonene.

Tilbakemeldingene på selve synstolkingen har ikke vært mange, men de vi har fått har i all hovedsak vært positive. Med tanke på hvor krevende filmen Blind var å synstolke, viser det at synstolkingen holder god kvalitet.

I SETT-prosjektet[1] vurderte vi flere systemer for distribusjon av synstolking. En av disse var Moviereading[3]. Da vi vurderte systemet, hadde det kun løsninger for teksting. Systemet er nå blitt videreutviklet til også å omfatte synstolking. Systemet er våren 2014 testet ut i Sverige. Nærmere bestemt på filmen "The Grand Budapest Hotel", men resultatene av brukertesting foreligger ennå ikke. Vi kommer til å holde oss oppdatert om resultatene fra Sverige, og ut fra det vurdere om systemet Moviereading også bør testes ut i Norge.

3. Oppsummering og videre arbeid

Hovedmålet i prosjektet om å teste ut og videreutvikle en løsning for distribusjon av synstolking i kinosaler er nådd. Dermed ligger det godt til rette for å videreføre arbeidet. Prosjektet FREmtidens Synstolking (FRES-prosjektet)[4] vil dessuten pågå ut året 2014. En av målene i FRES-prosjektet er å få gjennomslag for synstolking på nye arenaer. Dermed vil det være naturlig å trekke noe av oppfølgingsarbeidet etter SETT på kino prosjektet inn i FRES-prosjektet. Vi har også fått innvilget støtte av Deltasenteret til prosjektet UNIFILM, der målet er å produsere en synstolket og lydtekstet

utenlandsk film, og få til en ordinær kinovisning av denne filmen. I tillegg vil vi videreføre vårt nære og gode samarbeid med Norges Blindforbund, som jobber aktivt interessepolitisk for å få gjennomslag for synstolking i det norske samfunnet. Noe vi også mener prosjektet SETT på kino har bidratt til.

4. Referanser

[1] Prosjektsidene til SETT-prosjektet:

<http://www.medialt.no/sett-synstolk-nett/1214.aspx>

[2] Rapport om tekniske løsninger for distribusjon av synstolking:

<http://www.medialt.no/dokumenter---medialt/1218.aspx>

[3] Hjemmesiden til selskapet Moviereading:

<http://www.moviereading.com/>

[4] Prosjektsidene til FRES-prosjektet:

<http://www.medialt.no/fres-fremtidens-synstolking/1189.aspx>